

Ympäristölautakunta 16.12.2021
Liite nro 1.

JUVAN KUNTA
Ympäristölautakunta
Juvantie 13
51900 JUVA

PÄÄTÖS X/2021
ympäristösuojelulain mukai-
sessa lupa-asiaassa.
Ymp.ltk. 16.12.2021 § XX

AMPUMARADAN YMPÄRISTÖLUPA

ASIA

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen päätös, joka koskee olemassa olevan ampumaradan toimintaa Juvan kunnan Paatelan kylän Sepänmäki II 11:5-tilalla (kiinteistötunnus 178-436-11-5). Kiinteistön pinta-ala on 7,3 hehtaaria. Rata sijaitsee osoitteessa Orimäentie 161, 51900 Juva.

PERUSTIEDOT

HAKIJA

Juvan Riistanhoitoyhdistys
Itäpellontie 1
50180 Mikkeli
yhteyshenkilö Juha Sihvonen, puh. 040 528 7594

KIINTEISTÖN OMISTAJA JA VALTUUTUS

Juvan Riistanhoitoyhdistys ja Juvan Ampujat. Juvan RHY on saanut Juvan Ampujilta valtakirjan ympäristöluvan hakemiseen.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toiminta on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaisena toimintana (ulkona sijaitseva ampumarata).

Ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin mukaan kyseinen toiminta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin.

AIEMMAT LUVAT

Orimäen ampumaradalla ei ole aiempaa ympäristölupaa. Radalle on myönnetty JuPuSu:n kansanterveystyön kuntainliiton sijoituspaikkalupa 2.11.1983. Mikkelin lääninhallitus on myöntänyt ampumaradan perustamis- ja rakentamisluvan 12.10.1984. Mikkelin lääninhallitus on tehnyt päätöksiä radan käyttöaikojen muuttamisesta 24.5.1988 ja 30.4.1994.

VIREILLETULO

Hakemus on jätetty lautakunnalle 23.3.2021.

KAAVATILANNE

Etelä-Savon maakuntakaavaa täydentävässä 2. vaihekaavassa ampumaradalla on merkintä ea 5.10: seudullisesti merkittävä ampumarata-alue. Lisäksi alueen ympärille on rajattu melualue merkinnällä me 5.7.

Vuonna 2014 hyväksytyssä Nevajärven yleis- ja kyläyleiskaavassa ampumarata sijoittuu oikeusvaikutuksettomalle M-alueelle.

ALUEKUVAUS JA NAAPURUSTO

Orimäen ampumarata sijaitsee Juvan kirkonkylästä idän suuntaan Orimäentien varrella, maanteitse kirkonkylästä on matkaa noin 8 kilometriä. Valtatieltä 14 radalle on matkaa noin puolitoista kilometriä.

Ampumarata sijaitsee vaihtelevan, kumpareisen metsätalousmaan keskellä. Maalajit vaihtelevat lähialueilla kallioista soraan/hiekkaan ja ojitettuun metsä/turvemaahan. Rata-alue on sora- ja hiekkaa. Haulikkoradan haulien ropina-alue on osin suoperäistä muuttumaa/turvekangasta.

Lähimmät asuin- ja loma-asuinpaikat ovat 1-1,2 kilometrin etäisyydellä lännen ja etelän suunnalla. Eniten naapureita on valtatie 14 läheisyydessä mm. Viikarijärven rantamilla.

VESISTÖT JA POHJAVESITILANNE

Lähin vesistö on etelän suunnassa oleva Viikarijärvi, jonka rantaan rata-alueelta on noin kilometrin verran. Rata-alueelta ei ole oja/puroyhteyttä Viikarijärveen. Rata-alueella muodostuvat vedet valuvat metsäojia pitkin kaakon suuntaan Iso-Kurkilampeen ja Konnusjokeen pohjoiseen päin. Ojamatka Iso-Kurkilampeen on arviolta noin 3 kilometriä. Konnusjokeen on ojamatkaa reilut neljä kilometriä.

Rata-alue ei ole luokitellulla pohjavesialueella; lähin tällainen on noin 8 kilometrin päässä oleva Rapiin I-luokan pohjavesialue idän suunnassa. Talousvesikaivoja ei ole rata-alueen lähialueella (alle 300 m).

SUOJELU- YM. ALUEET

Rata-alueen länsipuolella on Orimäen-Orimäensuon METSO-metsä- ja suoluonnon luonnonsuojelualue (SL 5.436), joka on perustettu vuonna 2014. Matkaa ko. alueelle on reilut 200 metriä. Lisäksi Orimäensuo laajemmin on soidensuojelun täydennysehdotuksen valtakunnallisesti arvokas suoalue; tämän raja-alue on lähimmillään noin 50 metrin etäisyydellä rata-alueesta.

HAKEMUKSEN TIEDOT

RADAN VAIHEET, NYKYINEN TOIMINTA, HAETUT MUUTOKSET

Ampumaratatoiminta on aloitettu vuonna 1986. Alussa radalla oli hirvi-, luodikko- ja pienoiskivääriradat sekä haulikon skeet-rata. Uusia lajiratoja on perustettu ja muutettu vuosina 1989, 2014 ja 2019.

RATATIEDOT

Nykyisin ampumaradalla on yhteensä 8 rataa: hirvirata 75 ja 100 metriä, luodikkorata 100 m, skeet-rata, 2 kpl pistooliratoja sekä 3 kpl toiminnallisen ammunnan ratoja. Ampumasuunnat ovat pääosin idän ja luoteen väliseen sektoriin. Näissä ilmansuunnissa maasto on metsä- ja suoaluetta eikä asuinpaikkoja ole ainakaan kahta kilometriä lähempänä. Ratojen lisäksi rata-alueella on ampumakatokset, huoltorakennus, varasto ja kuivakäymälä.

Ampumapaikkoja hirviradalla on 2 kpl, luodikkoradalla 20 ja kahdella pistooliradalla yhteensä 44 kpl.

Juvan RHY ylläpitää kivääri-, pistooli- sekä haulikkoratoja. Juvan Ampujat ylläpitää toiminnallisia ratoja.

Radat on tarkoitus pitää jatkossa ennallaan.

LAUKAUSMÄÄRÄT

Laukausbäärä on nykyisellään noin 50 000 laukausta vuodessa ja käyttäjiä on vuodessa noin 500. Pitkällä aikavälillä laukausbäärien arvioidaan olevan enintään **130 000 kpl vuodessa.**

Orimäen ampumarataa käyttävät metsästäjät, urheiluampujat, seurat, reserviläiset ja poliisit. **Radalla aiotaan pitää jatkossa enintään 2-4 suurta, kansallisen/SM-tason kilpailua vuodessa** sekä pienempiä esim. seuratason kilpailuja. RHY:n hirviradalla järjestetään lakisääteisiä ammuntakokeita.

TOIMINTA-AJAT

Nykyisin radan toiminta-ajat ovat:

- touko-elokuussa arkisin klo 9-20, pyhäpäivisin klo 12-19
- muina kuukausina arkisin klo 9-19, pyhäpäivisin klo 12-19
- isoihin kisoihin mahdollisuus hakea poikkeusta lisäajalle sunnuntaille

Uusiksi toiminta-ajoiksi haetaan:

- **maanantaista lauantaihin klo 9-20**
- **pyhäpäivisin klo 9-19**
- **kilpailuille mahdollisuus hakea pidennettyä aikaa**

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

RISKINARVIOINTI

Luvanhakija on noudattanut haitta-aineiden riskinarvioinnissa ja riskisuunnittelussa ampumaratojen BAT-opasta päästöpotentiaalin, pintavesiriskin ja pohjavesiriskin osalta. Selvityksen perusteella rata-alueen päästöpotentiaali on kohtalainen ja pinta- ja pohjavesiriskit pieniä. Rata kuuluu tällöin perusluokituksessa tasoon 1 eli perustaso.

Ampumarata-alueella arvioidaan laskennallisesti olevan 21 tonnia lyijyä. Luotiaseiden tuottamat haitta-aineet ovat suppeasti ratojen taustavallien alaosissa. Toiminnallisilla radoilla haitta-aineet ovat laajemmalti taustavalleissa. Skeet-radalla haulien ropina-alue ulottuu 100-150 metrin etäisyydelle ammuntapaikoista pinta-alan ollessa reilut 1,5 hehtaaria. Savikiekkot sisältävät pieniä määriä PAH-yhdisteitä, mutta ne ovat vaikealiukoisia eikä niiden arvioida aiheuttavan kiekkomurskan keruutarvetta maastosta. Ajan oloon Orimäellä siirrytään ekokiekkojen käyttöön.

SELVITYKSET

Melu

Luvanhakija on teettänyt Orimäen ampumaradasta meluselvityksen HMMT Partners Oy:llä. Meluselvitys on kokonaisuudessaan hakemuksen liitteenä.

Meluselvityksen mukaan ampumaratamelun ohjearvo LA_{max} 65/60 dB ylittyy lievästi muutamalla kiinteistöllä. Ohjearvot ylittävät vain toiminnallisten ammuntojen ratojen käytöstä. Kivääri- ja haulikkoratojen käytöstä ohjearvot eivät ylitä maavallien, etäisyyksien ja ampumasuuntien ansiosta. Lupahakemuksessa esitetään kahden olemassaolevan suojavallin pidentämistä ja korottamista sekä yhden uuden vallin rakentamista, minkä jälkeen ohjearvot eivät ylitä. Valliparannukset kohdistuvat toiminnallisen ammunnan radoille. Luvanhakija esittää viiden vuoden aikaa valliparannusten toteuttamiselle. Toiminnallisten ratojen ammunta-aikoja voidaan

rajoittaa, kunnes meluntorjuntarakenteet ovat valmistuneet.

Pintavesipäästötaso

Luvanhakija on teettänyt vuonna 2020 Ramboll Oy:llä selvityksen ja tutkimuksia, joiden tavoitteena oli tuottaa tietoa ampumaradan ympäristöolosuhteista sekä ampumaradan haitta-aineiden kulkeutumisesta. Lisäksi tutkimuksessa määritettiin Orimäen ampumaradalta lähtevälle pintavedelle hyväksyttävä päästötaso.

Tutkimuksessa otettiin pintavesinäytteitä kolmesta pisteestä (ojat), joista yksi oli ns. taustapiste ja kaksi ampumarata-alueelta valuvista vesistä. tutkimusjärjestelyissä noudatettiin ampumaratojen BAT-opasta. Näytteistä määritettiin mm. lyijy, arseeni, kupari, antimoni, nikkeli ja sinkki.

Yhteenvetona todetaan, että laskuajassa todetut lyijypitoisuudet alittivat selvästi laskennallisesti määritetyn hyväksyttävän päästötason. Lyijy on ampumaratojen valumavesien merkittävin ja selvin kuormitusindikaattori.

JÄTEHUOLTO JA VIEMÄRÖINTI

Toiminnassa syntyviä jätteitä ovat pahvipakkaukset, muovijäte sekä hylsy. Sekajätteet kerätään jäteastiaan ja toimitetaan Keski-Savon Jätehuollon kautta jätekeskukseen. Hylsy kerätään metalliastiaan ja toimitetaan metallikeräykseen ja osa hylsyistä käytetään jälleenlataukseen.

Orimäen alueella ei ole talousveden ottamistoimintaa eikä viemäröintiä. Alueella on kuivakäymälä.

BAT JA BEP (paras käyttökelpoinen tekniikka ja käytäntö)

Orimäen ampumaradalla noudatetaan mm. seuraavia periaatteita:

- oikein suunnitellut meluntorjuntarakenteet (BAT)
- vuorovaikutus sidosryhmien kanssa toiminnan hyväksyttävyyden lisäämiseksi ja haitan kokemisen tunteen vähentämiseksi (BEP)
- käyttöaikojen suunnittelu, tiedottaminen ja yhteistyö naapureiden ja sidosryhmien kanssa (BEP)
- toimintaa ohjaavat luvat, säännöt ja valvonta (BEP)

KÄYTTÖTARKKAILU

Rata-alue on merkitty maastoon nauhoin ja kyltein. Sallitut ammunta-ajat ovat kyltissä. Valtatieltä on opaskyltti. Toiminnanharjoittaja valvoo toiminta-aikojen noudattamista.

Melupäästöä seurataan laukausmäärien tarkkailulla. Samoin haitta-aineiden kertymistä ratarakenteisiin seurataan ratakohtaisesti laukausmäärien perusteella.

Jätekertymistä pidetään kirjaa. Kokonaistoiminnasta laaditaan vuosiraportti, joka toimitetaan lupaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

ASIAN KÄSITTELY

KUULUTTAMINEN JA TIEDOTTAMINEN SEKÄ LAUSUNNOT

Luvan vireilläolosta kuulutettiin Juvan kunnan kotisivuilla ja ilmoitustaululla 15.4. – 31.5.2021. Paikallisessa Juvan Lehdessä julkaistiin vireilläolokuulutus 22.4.2021. Lähikiinteistöjen omistajille noin 1,5 kilometrin säteellä tiedotettiin hakemuksen vireilläolosta 21.4.2021 postitetuilla kirjeillä (31 kiinteistöä).

Hakemuksen johdosta pyydettiin lausunnot Itä-Suomen poliisilta, terveydensuojeluviranomaiselta sekä Etelä-Savon ELY-keskukselta.

Muistutukset

Hakemuksesta jätettiin yksi naapurimuistutus. Kiinteistön 178-436-1-159, joka on loma-asunto Viiaisen rannalla noin 1,3 kilometrin etäisyydellä, omistaja toteaa, että lauantain ja sunnuntain toiminta-ajat pitää rajata aikavälille klo 12-18 ja juhlapyhät pitää olla rauhoitetut. Muistutuksen jättäneen kiinteistön osalta tulee noudattaa loma-asunnon raja-arvoa 60 dB. Radan ampumakatoksien asianmukaisuus pitää selvittää ja melumittaukset pitää tehdä määrävälein.

Lausunnot

Itä-Suomen poliisilla ei ollut huomautettavaa.

Terveydensuojeluviranomainen puoltaa luvan myöntämistä ja toteaa lausunnossaan mm.:

- toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa eikä kohtuutonta pysyvää räsitystä naapurikiinteistöille eikä ympäristölle
- melu ei saa ylittää STM asetuksen 545/2015 ja VN päätöksen 53/1997 ohjearvoja
- meluselvityksessä todetaan melun ohjearvojen ylittävän lähimmillä kiinteistöillä toiminnallisten ratojen osalta. Meluselvityksessä todetut meluntorjuntatoimenpiteet, vallirakentamiset, pitää toteuttaa mahdollisimman nopeasti; erityisesti rata 5.
- meluntorjuntatoimenpiteille pitää asettaa määräajat, toiminta-aikoja on syytä rajoittaa meluarvojen ylitysten takia ja huomioida arkipyhien toimintasulut

Etelä-Savon ELY-keskus toteaa lausunnossaan mm.:

- ampumaratatoiminta ei vaikuta läheisen METSO-suojelualueen eikä soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteen suojeluarvoihin
- luokitellut pohjavesialueet ovat kaukana eikä toiminnalla ennalta arvioiden ole vaikutusta vedenhankintaan käytettävillä alueilla
- lupapäätöksessä tulee antaa määräykset ampumaratatoiminnan lopettamiseen liittyen; maaperän mahdollinen pilaantuneisuus ja puhdistustarve pitää selvittää
- skeet-radalta ammutaan soiselle maalle, jossa oli avovettä eikä tällainen maasto vastaa ampumaradan ratarakenteiden vaatimuksia
- toiminnassa pitää huomioida mahdollisesti tulossa oleva EU-tason sääntely: lyijyn käyttökielto kosteikoksi luokiteltavilla alueilla
- vesistönäytteitä pitää ottaa näytteenottovuonna enemmän kuin yksi, jotta saadaan edustava tulos vuosikeskiarvopitoisuudesta, näytteenottoväli voi olla 6 vuotta
- meluntorjuntasuunnitelman laatiminen onnistuu laskentamallin pohjalta, tarvittaessa melua voi mitata altistuvissa kohteissa
- ennen meluntorjuntarakenteiden toteuttamista voidaan meluhäiriöitä tarvittaessa vähentää ampuma-aikoja rajoittamalla
- kaavat eivät ole esteenä ampumaratatoiminnalle; maakuntakaavassa alue on merkitty seudullisesti merkittäväksi ampumarata-alueeksi ea 5.10

Lausunnot ovat kokonaisuudessaan hakemusasiakirjoissa.

Luvanhakijan vastine muistutuksesta ja lausunnoista

Juvan RHY toteaa vastineessaan mm.:

- hakija ei näe parhaan käyttökelpoisen tekniikankaan mukaiseksi tutkia näyttein maaperässä olevia haitta-aineita. Oleellista on arvioida metallien kulkeutumisesta ympäristöön mahdollisesti aiheutuvia vaikutuksia kulkeutumisriskiarvioinnilla
- haulikkoradan alapuolisesta maastosta/ojista on vaikeaa saada edustavaa näytettä seisovan veden tai jopa kuivien ojien takia muulloin kuin ylivirtaamakaudella

- vesinäytteiden ottaminen voidaan vuosikeskiarvon saamiseksi laajentaa neljään kertaan/vuosi, näytepisteet VN2 ja VN3. Näytteenotto toteutetaan 6 vuoden välein
- pintavesien haitta-ainepäästöjen hallintaratkaisut suunniteltaisiin myöhemmin, kun haitta-aineiden kulkeutumisriski on arvioitu
- BAT-ohjeen mukaan toiminnassa olevan radan ratarakenteissa olevat haitta-aineet eivät lähtökohtaisesti aiheuta toimenpidetarpeita, ellei haitta-aineista aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle
- luvanhakija seuraa mahdollista lyijyn käyttöön liittyvää EU-tason sääntelyä ja aikoo toimia säännösten mukaisesti
- meluntorjuntarakenteiden toteutuksen jälkeen melun ohjearvot eivät ylity eikä näin ole tarvetta rajata haettuja toiminta-aikoja viikonloppujen osalta
- toiminnallisten ratojen ampuma-aikoja voidaan rajata lyhyemmiksi, kunnes vallirakentamiset on meluselvityksen mukaisesti toteutettu
- luotettavin tapa ampumaradan melun arvioimiseksi on mallilaskelma. Varsinaisiin laukausäänimittauksiin sisältyy hyvin suuria epävarmuustekijöitä mm. sääolojen ja valtatien takia.

Juvan Ampujat toteavat vastineessaan mm.:

- toiminnallisten ratojen käyttö on nousussa ja siinä laukausmäärät voivat olla suuria. Pääpaino on kuitenkin pienoiskiväärin patruunoita käyttävissä aseissa (alhainen melutaso)
- viikonloppujen ampuma-aikoja on tarpeen pidentää etenkin kilpailujen järjestelyiden takia
- etenkin etelän suuntaan suojaava, puuttuva valli rakennetaan mahdollisimman pian (toiminnall. rata 5)

Vastineet ovat kokonaisuudessaan hakemusasiakirjoissa.

Tarkastuskäynnit

Ympäristösihteeri teki radalle ja sen alapuoliseen maastoon tarkastuskäynnit 21.9. ja 11.11.2021.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Lautakunta on tarkastanut hakemuksen, siitä annetut lausunnot ja muistutukset.

Ympäristölautakunta myöntää Juvan Riistanhoitoyhdistykselle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan ampumaradalle edellyttäen, että se toteutetaan ja ylläpidetään hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaisesti ja toiminnassa noudatetaan alla olevia lupamääräyksiä. Jos hakemuksessa esitetty ja lupamääräys eivät vastaa toisiaan, noudatetaan lupamääräystä.

1. Toiminta-ajat

Radoilla saa ampua kaikilla radoilla seuraavasti, kun melusuunnitelman meluntorjuntavallit on toteutettu:

- maanantaista lauantaihin klo 9-20
- sunnuntaisin klo 12-19

Toiminnallisilla radoilla ampuma-ajat ovat seuraavat, kunnes meluntorjuntavallit on toteutettu:

- maanantaista lauantaihin klo 9-18
- sunnuntaisin klo 12-18

Yllä esitetyistä ajoista voidaan poiketa kilpailujen järjestämiseksi. Asiasta on etukäteen, viimeistään viikkoa aikaisemmin lupaviranomaiselle (puh. 040 5083 825).

Ampuminen on kielletty uudenvuodenpäivänä, loppiaisena, pitkäperjantaina, pääsiäislauantaina, pääsiäispyhäpäivinä, vapunpäivänä, äitienpäivänä, helatorstaina, helluntaina, kaatuneiden muistopäivänä, juhannusaattona, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, itsenäisyyspäivänä ja jouluaattona sekä joulupäivänä ja tapaninpäivänä.

YSL § 7, § 52, NaapL § 17

2. Melu

Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa. Melutaso ei saa ylittää A- painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (LAImax) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

Mikäli melutaso tai melun leviämistä estävät tekijät muuttuvat tai tulee muutoin tarpeelliseksi määrittää ampumamelun taso jossakin häiriölle alttiissa kohteessa, ympäristönsuojeluviranomainen voi edellyttää hakijaa teettämään lisää meluselvityksiä tai mittauksia.

YSL §§ 6, 7, 52, 62, 65, 142, NaapL. § 17, VNP 53/1997

3. Meluntorjuntarakenteet

Meluselvityksessä esitetyt vallirakentamiset pitää toteuttaa seuraavasti:

- toiminnallisen radan 5 eteläpuolinen uusi valli mahdollisimman pikaisesti, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluessa luvan saatua lainvoiman. Valli on ulotettava mahdollisimman pitkälle lännen suuntaan.
- kahden muun vallin jatkaminen ja korottaminen toiminnallisten ratojen yhteyteen mahdollisimman pian, kuitenkin viiden vuoden kuluessa, kun ympäristölupa on saanut lainvoiman

4. Pintaveden tarkkailu

Ampumaradan vaikutusta tarkkaillaan ojapisteistä VN2 ja VN3 haulikkoradan alapuolelta otettavin näyttein kuuden vuoden välein. Vuosikeskiarvon selvittämiseksi näytteet otetaan kaksi kertaa vuodessa: huhti-toukokuun ylivirtaamakaudella sekä vähempivertisenä aikana elo-syyskuussa.

Vesinäytteestä analysoidaan lyijyn, antimonin, arseenin, kuparin ja sinkin kokonaispitoisuudet ja liukoiset pitoisuudet, pH, DOC sekä kalsiumpitoisuus. Virtaama mitataan tai arvioidaan.

Päästötaso saa lyijyn osalta olla enintään riskianalyysissä määritelty päästötaso: pisteellä VN2 biosaatava pitoisuus 60 ug/l ja pisteellä VN3 10,9 ug/l.

Saatujen tutkimustulosten perusteella näytteiden tutkimusohjelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa siitä erikseen päättämällä. Mikäli päästöarvot ovat huomattavan koholla, on aloitettava päästöjen hallintaan ja vähentämiseen tähtäävä suunnittelu.

Seuraavat näytteet otetaan viimeistään vuonna 2023.

YSL §§ 7, 52, 62, 64, 171

5. Jätehuolto

Toiminnassa syntyvät jätteet, joille on talteenottojärjestelmä olemassa, tulee toimittaa hyötykäyttöön. Jätehuollossa on noudatettava kunnan yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

Jätteet tulee varastoida siten, etteivät ne aiheuta roskaantumista tai ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteet saa luovuttaa vain asianmukaisen luvan omaavalle kuljettajalle/vastaanottopaikkaan. Ampumarata-alue ja sen ympäristö on pidettävä siistinä. Jätteiden polttaminen on kiellettyä.

YSL §§ 7, 52, 58. JäteL §§ 13, 15, 28, 29, 91

6. Paras käyttökelpoinen tekniikka ja käytännöt

Toiminnanharjoittajan on seurattava aktiivisesti parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytäntöjen kehittymistä. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käytäntöjä on hyödynnettävä ja otettava mahdollisuuksien mukaan käyttöön, jotta päästöt ja ympäristövaikutukset ampumaratatoiminnasta ovat mahdollisimman vähäisiä. Parhaita tekniikoita ja käytäntöjä edustavat mm. äänenvaimentimet, lyijyttömät haulit, ns. ekokiekot sekä pienikaliiperiset aseet.

Toiminnanharjoittajan on huomioitava toiminnassa mahdollinen (valmistelussa) lyijyhaulien käyttöä kosteikkoalueilla säätelevä EU-säädös.

YSL §§ 6, 8, 52, 53

7. Vastuuhenkilöiden nimeäminen

Toiminnanharjoittajan on nimettävä ampumaradan hoidosta ja valvonnasta vastaava, riittävän asiantuntemuksen omaava henkilö sekä hänen varahenkilö, jotka vastaavat ampumaradan toiminnasta ja rakenteiden toimivuudesta. Vastuuhenkilöiden tulee olla selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen määräyksistä. Henkilöiden yhteystiedot on toimitettava lupaviranomaiselle.

YSL § 52

8. Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan tai vastuuhenkilöiden vaihtumisesta on ilmoitettava kunnan lupaviranomaiselle.

Alueelta puretaan tarpeettomat rakenteet sekä poistetaan jätteet.

Toiminnan päättyttyä on ampumarata-alueen maaperän kunto selvitettävä pätevän asiantuntijatahon toimesta. Tutkimustiedon perusteella tehdään tarvittavat kunnostus- ja puhdistustoimenpiteet alueen saattamiseksi tulevaa käyttötarkoitusta vastaavaan kuntoon sekä tarvittavat tarkkailusuunnitelmat jälkiseurantaa varten. Toiminnanharjoittajan on toimitettava yllä kuvattuja toimenpiteitä koskeva suunnitelma vähintään vuosi ennen toiminnan lopettamista kunnan lupaviranomaiselle sekä valtion ao. valvontaviranomaiselle.

Maaperän kunnostamiselle tulee hakea tarvittaessa erillinen ympäristölupa.

YSL §§ 52, 62, 94, 170. JL § 72

9. Tiedottaminen ja valvonta

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lupapäätöksessä annetut vaatimukset annetaan tiedoksi kaikille ampumarata-aluetta käyttäville. Ampumaradan käyttöajat tulee olla hyvin nähtävissä ampumaradalla. Luvan saajan on valvottava, että ampumaratoja käytetään ainoastaan lupamääräyksissä sallittuina aikoina ja että ratojen käyttäjät muutoinkin noudattavat tässä luvassa annettuja määräyksiä.

Erityisesti suurista kilpailuista; niiden mahdollisista poikkeavista käyttöajoista on tiedotettava tehokkaasti.

Toiminnan merkittävistä muutoksista tai poikkeavista tilanteista on tiedotettava lupaviranomaiselle.

YSL §§ 6, 52

10. Kirjanpito ja raportointi

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa ampumaradan käytöstä.

Lupaviranomaiselle on toimitettava vuosittain seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä vuosiyhteenveto seuraavin tiedoin:

- ammuttujen laukausten lukumäärä eri aselajeilla ja ampumapaikoilla
- radoilla pidettyjen kilpailujen määrä
- syntyneiden jätteiden määrät ja toimituspaikat
- alueella tehty meluntorjuntatoimien toteuttamiset sekä muut mahdolliset merkittävät huoltotoimenpiteet
- tiedot näytteenotoista ja mittauksista sekä näiden tulokset; nämä toimitettava myös terveydensuojeluviranomaiselle ja Etelä-Savon ELY-keskukselle

YSL §§ 6, 62, 172. JL §§ 118, 119, 122

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristölupa tulee myöntää, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristöluvan myöntämisen ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettu este voidaan poistaa antamalla lain 52 §:ssä tarkoitettuja lupamääräyksiä.

Toiminnasta ei aiheudu asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä.

Toiminnassa käytetään osittain parasta käyttökelpoista tekniikkaa sekä mahdollisimman hyviä terveys- ja ympäristöhaitan torjuntamenetelmiä. Siltä osin

kuin käytäntö ei ole parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista, niin ympäristön pilaantumista ehkäistään säännöllisellä seurannalla sekä myöhemmin toteutettavilla parannuksilla, kuten meluntorjuntavalleilla.

Luvan myöntämisen yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 6 §, 7 § ja 20 §:n mukaan ympäristönsuojelulain soveltamisalaan kuuluvassa toiminnassa on periaatteena selvilläolovelvollisuus, ennaltaehkäisyn ja haittojen minimoinnin periaate, varovaisuus- ja huolellisuusperiaate ja ympäristön kannalta parhaan käytännön periaate.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta tai eliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto).

Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan pohjavettä ei saa pilata.

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa.

Lupamääräyksissä on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan (BAT). Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen. (ympäristönsuojelulaki 52 §).

Ratarakenteet kuten taustavallit voidaan katsoa olevan vaihdettavaa jätemateriaalia, joka ei ole ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaista maaperää.

Lupamääräysten perustelut

Määräyksillä 1–5 vähennetään asutukselle aiheutuvaa meluhaittaa ja toiminnasta ympäristölle aiheutuvaa riskiä. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on ympäristönsuojelulain mukaan kielletty.

Ampumaradan käyttöajat on määrätty määräyksessä 1. Pyhäpäivien rauhoittamisella ja sunnuntaiajan lyhentämisellä vähennetään häiritsevää meluhaittaa. Perusteltua on rajoittaa toiminnallisten ratojen käyttöaikoja, kunnes uudet meluntorjuntarakenteet on toteutettu; toiminnallisten ratojen käytöstä aiheutuu melumallinnuksen mukaan raja-arvojen ylityksiä kiinteistöillä.

Määräyksessä 2 ja 3 säädetään melun raja-arvoista ja annetaan määräajat meluntorjuntarakenteiden toteuttamiselle, jotta melutason ohjearvot eivät ylittyisi.

Ampumaradan aiempina toimintavuosina ei ole tullut valvontaviranomaiselle valituksia melun (eikä muunkaan asian) osalta ja samanlaista viestiä saatiin myös terveydensuojeluviranomaiselta.

Määräyksessä 4 säädetään toiminnan aiheuttaman pintavesikuormituksen seuraamisesta (lähinnä haulien aiheuttama kuormitus). Seurantaohjelmalla varmistetaan, että ampumaradan toiminnasta ei myöhemminkään aiheudu vesistön pilaantumista.

Alue ei ole pohjavesialuetta eikä alueen läheisyydessä ole kiinteistökohtaisia talousvesikaivoja, toiminnanharjoittajalle ei ole tarpeen antaa pohjaveden tarkkailuvelvoitteita perustuen tehtyyn riskiarviointiin.

Määräyksellä 5 määrätään jätteiden ohjaamisesta hyötykäyttöön ja asianmukaiseen vastaanottoon. Näin ehkäistään ympäristön roskaantumista ja siitä aiheutuvia haittoja.

Määräys 6 käsittelee BAT- BEP-vaatimuksiin. Toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuuteen kuuluu parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käytäntöjen seuraaminen ja niiden käyttöönotto (mm. äänenvaimentimet, luotien talteenotto, suojarakenteet).

Ympäristöministeriön ampumaratoja koskeva BAT-julkaisu ohjeistaa ampumaratojen parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Tämä julkaisu on ollut pääasiallinen ohje, jota on noudatettu hakemuksen eri osien ja tutkimusliitteiden laadinnassa.

Määräys 7 koskee ampumaratatoiminnasta vastaavan henkilön ja varahenkilön nimeämistä. Heidän tulee olla selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen sisällöstä.

Määräys 8 on annettu toiminnan lopettamisen jälkeisten velvoitteiden täyttämiseksi. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa harjoittanut vastaa myös luvanvaraisen toiminnan päätyttyä lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Toiminnan lopettaminen edellyttää, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja jätteet on selvitetty asiantuntijan toimesta ja selvityksen mukaiset tarpeelliset toimenpiteet on tehty.

Määräyksellä 9 varmistetaan, että toiminnanharjoittaja tiedottaa radan toimintaa ohjaavan ympäristöluvan sisällöstä ampumaradan käyttäjiä ja valvoo radan käyttöä riittävän näkyvillä kylteillä ym. tiedottamisella.

Määräyksen 10 mukainen kirjanpito ja vuosittainen raportointi ympäristölautakunnalle on tarpeen valvonnan vuoksi. Ampumaradan toiminnasta pidettävän riittävän yksityiskohtaisen kirjanpidon ja siihen perustuvan vuosiraportin tarkoituksena on pitää toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen selvillä toiminnan aiheuttamasta ympäristöön kohdistuvasta kuormituksesta sekä sen laadusta ja laajuudesta. Saatujen tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Laukausmääräseurannalla voidaan arvioida ratarakenteisiin kertyvien haitallisten metallien määriä.

VASTAUKSET YKSILÖITYIHIN MUISTUTUKSIIN

Luvanhakija on pitkälti vastannut muistutuksen jättäneen kiinteistön 178-436-1-159 omistajan vaatimuksiin. Viikonloppujen toiminta-aikoihin ei ole mahdollista tehdä kovin merkittäviä lyhennyksiä, koska radan käyttöpaine sekä kilpailut kohdistuvat paljon viikonloppuihin. Arkipyhät ja juhlapyhien aatot sen sijaan rauhoitetaan ja

sunnuntauille on lyhennetty toiminta-aika. Melutason ohjearvot alittuvat melulaskennan perusteella myös toiminnallisten ratojen osalta, kun meluntorjunnan vallirakentamiset on toteutettu. Sitä ennen toiminnallisilla radoilla noudatetaan lyhennettyä ammunta-aikaa. Melutasojen määrittäminen perustuu pääosin melumallinnukseen, mikä on luotettavin ampumaratamelun osalta. Lupaviranomainen voi jatkossa määrätä melumittauksia toteutettavaksi.

Lausunnoissa esitettyihin asioihin on vastattu lupamääräyksissä ilmenevillä tavoilla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014):

§ 6 (selvillä olovelvollisuus), § 7 (velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista), § 8 (luvanvaraisesta ja rekisteröitävästä toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen), § 11 (sijoituspaikan valinta), § 14 (pilaantumisen torjuntavelvollisuus), § 16 (maaperän pilaamiskielto), § 17 (pohjaveden pilaamiskielto), § 20 (yleiset periaatteet ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa), § 22 (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen), § 27 (yleinen luvanvaraisuus), § 29 (luvanvaraisen toiminnan olennainen muuttaminen), § 34 (toimivaltainen lupaviranomainen), § 39 (lupahakemus), § 44 (lupahakemuksesta tiedottaminen), § 48 (lupaharkinnan perusteet), § 49 (luvan myöntämisen edellytykset), § 52 (lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi), § 53 (parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointi), § 58 (jäte- ja jätehuoltomääräykset), § 62 (seuranta- ja tarkkailumääräykset), § 66 (maaperän ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset), § 70 (lupamääräyksen ja valtioneuvoston asetuksen suhde), § 83 (lupapäätöksen sisältö), § 84 (lupapäätöksen antaminen), § 85 (lupapäätöksestä tiedottaminen), § 87 (luvan voimassaolo), § 89 (luvan muuttaminen), § 94 (toiminnan lopettaminen), § 96 (hallintomenettely eräissä asioissa), § 133 (maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus), § 140 (pintavesien laatu), § 141 (ilmanlaatu), § 170 (ilmoitus toiminnan muutoksista ja luvanhaltijan vaihtumisesta), § 190 (muutoksenhaku), § 191 (valitusoikeus)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014):

§ 2 (kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävät lupa-asiat), § 3 (lupahakemuksen sisältö), § 4 (hakemukseen liitettävät tiedot), § 11 (kuulutus lupahakemuksesta ja asiakirjojen nähtävilläpito), § 13 (lupa-asian käsittely), § 14 (lupapäätöksen kertoelmaosan sisältö), § 15 (lupapäätöksen ratkaisuosan sisältö), § 21 (luvan ja lupamääräysten tarkistamista koskevan lupapäätöksen sisältö)

Eräistä naapurussuhteista annettu laki (26/1920): § 17

Jätelaki (646/2011):

§ 13 (jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäiseminen), § 15 (jätteiden erillään pitovelvollisuus), § 28 (jätehuollon järjestäminen), § 29 (jätteen luovuttaminen), § 91 (kunnan jätehuoltomääräykset), § 118 (kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus), § 122 (tiedonsaantioikeus)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

Valtioneuvoston asetus 1308/2015 vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (muut. 1090/2016)

Ympäristöministeriö: Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta 2014
Ympäristöministeriö: Ampumaratojen ympäristölupa 2012

Huomautus

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia, toiminnanharjoittajan tulee hakea muutosten osalta tarkistamista ympäristölupaan ennen toimenpiteeseen ryhtymistä.
YSL §§ 29 ja 87

Lupamaksu

Lupamaksuna peritään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti 2750 euroa: ulkona sijaitseva ampumarata, jossa laukausmäärä vuodessa on yli 10 000 kpl.

Lupapäätöksen tiedoksianto ja tiedottaminen

Päätöksen julkistamisessa ja tiedottamisessa toimitaan ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti.

Päätös

Juvan Riistanhoitoyhdistys

Tiedoksi

Terveydensuojeluviranomainen/Sosteri
Etelä-Savon ELY-keskus

Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille on annettu erikseen tieto hakemuksesta.

Päätös julkaistaan Juvan kunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto- oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Valitusosoitus on liitteenä.

Pekka Sorjonen
ympäristösihteeri

